

Turistický magazín

KAM

Po Česku

ZDARMA

ročník IV., vydání říjen 2010

**Podzim,
ten mi vrásky nedělá**

www.kampocesku.cz ▶ KAM na výlet ▶ KAM do lázní ▶ KAM do regionu

Postrádáte zajímavé čtení na podzimní večery?

Potom si nenechte ujít publikaci „Od gotiky cesta aneb městečka a města Čech, Moravy a Slezska“, která zachycuje historii našich měst na jejich cestě od gotiky do současnosti.

K dostání je v celé řadě informačních center ČR nebo přímo v naší redakci.

www.kampocesku.cz

99 Kč

Milí čtenáři,

na stránkách říjnového vydání KAMu se už tradičně věnujeme odpočívání. Nejinak tomu bude i letos. Odpradáva je totiž podzím vnímán jako příprava na zimu a naši předkové to dobře věděli. Víme to ale také

my? V práci „jedeme“ až na doraz a nad plíživým stresem jen mávneme rukou. Ale podvědomí nám říká, že nás nejspíš jednou stejně dostihne. Ale to jsme v produktivním věku. Ve věku, kdy by nás nemělo nic bolet. Zatím se nehlásí neduhy z mládí, zuby nepadají a kosti při změnách počasí nebolí. Myslíme si, že jsme nezníčitelní. Ale opak je pravdou.

Všechno v životě je něco za něco a každá mince má svůj rub i líc. Především pak člověk městský si neuvědomuje, že vydat se za odpočinkem jednou týdně o víkend nestáčí. Pokud k tomu připočteme takové maličkosti, jako je stravování v rychlých občerstveních, stresující prostředí nebo nezdravé ovzduší, máme zaděláno na problém. Připočteme-li ještě civilizační nemoci, zbytečné užívání léků a špatnou životosprávu, podtrženo sečteno, jsme v tom až po uši, máme zaděláno na problém, a ne jeden.

Co ale mají říkat lidé, jejichž skráně zdobí nejedna šedina a vrásky vepsané do tváře dávají tušit nejen moudrost, ale také stáří? V tu chvíli si říkám, že na stárnutí musí mít člověk odvalu. Vše si uvědomíme až v okamžiku, kdy píchnutí tu i onde neodezní tak rychle jako dřív a nás čeká návštěva lékaře. Přitom mnoha problémům se dá předejít. Vyjít naproti svému tělu a dopřát mu odpočinku. Dobrou zprávou je, že u nás máme širokou nabídku míst k odpočívání. Jsou tu lázně s mnohaletou tradicí nejrůznějších vyzkoušených procedur nebo moderní wellness centra, kde vás budou hýčkat také jedna báseň. Jsou tu také aquaparky a jejich masážní studia, fitcentra a sauny. Zkrátka, máme pro vás v tomto vydání dost tipů, jak si v říjnu odpočinout. Stačí si jen uvědomit, že nejen pracovat, ale také žít je třeba.

Luděk Sládek, šéfredaktor

KAM to vidí

Kosmas jako záhada	2
Pevnost, kterou pokořila jen voda	3
Popřát si a přituknout	4
Kúúúpte si revolver	4
Josef Božek	4
Skladatel bez ovací	5
Herec s melancholickými očima	5
Hloupost na bruslích	5
Je kulatá i není, přesto se stále točí	10–11

KAM do regionu

Výlovy jihočeských rybníků	12
Památník Terezie – Život není tenis...	19

KAM do lázní

Bohemia hotel club & golf	6
Lázně Teplice v Čechách	7
Františkovy Lázně – Vůně adventu	8
... na srdce jsou Poděbrady	8
Lázně Mšené – Oáza klidu a pohody nedaleko Prahy	8
Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí	9
Lázeňské pobyty	9
Lázně Olomouc	9

KAM na výlet

Jindřichův Hradec podzimní	13
Strakonice – co ukrýval hrad	13
Vimperk v barvách podzimu	14
Rodinný výlet stezek zlatokopů	16
Vydařená neděle...	17
Zlatý pruh Polabí – zasloužené ocenění	17
Zámek Liblice	17
Horský hotel Lesná	18
Říjen pro neziskovky v Mostě	18
Jablonec nad Nisou – nové internetové stránky	18
Nové Město nad Metují – město hodiněk	20
Rychnov nad Kněžnou – hotel Studánka	20
Východočeské muzeum v Pardubicích	21
Tak trochu divadelní a filmové Ústí nad Orlicí...	21
Choceň i na podzim aktivní	21
Putování Valašským Meziříčím	22
Na Vysočinu za kulturou, přírodou i řemesly	22
Jeseníky – horský ráj i na podzim!	22

KAM píše recenze

KAM za kulturou	23
KAM po bystré hlavy	24

Vychází 1. října 2010

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: KAM po Česku, o. s.
 adresa redakce: Kubelíkova 30, 130 00 Praha 3
 tel: +420 222 944 817; fax: +420 226 015 033
 e-mail: redakce@kamocesku.cz; www.kamocesku.cz
 šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kamocesku.cz)
 redakce: Václav Horák (vasek@kamocesku.cz)
 Zdena Kubátová (kubatova@kamocesku.cz)
 Jolana Uhlířová (uhlirova@kamocesku.cz)
 Jaromír Kohout (kohout@kamocesku.cz)
 Aleš Krejčí (ales@kamocesku.cz)
 inzerce: (redakce@kamocesku.cz)
 soutěže: (info@kamocesku.cz)
 česká korektura: Jarmila Slavíková

překlady anglické a německé: NVF Translate, v. o. s.
 grafický návrh a zpracování:
 KAM po Česku: Luděk Dolejší
 Travel EYE: Jarmil Dufek
 web: Václav Horák
 registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802-8640
 tisk: Tisk Horák, a. s., Ústí nad Labem
 distribuce: PPL
 Redakci nevyžádané nabídnuté příspěvky se nevracejí. Zasláním příspěvku autor uděluje vydavateli svolení vydat jej v elektronické podobě, jakož i v tištěné podobě v magazínech vydavatele.
 foto na titulní straně: © redakce

Dopisy čtenářů

Dobrý den, vážená redakce, díky za nové – již prakticky podzimní – číslo oblíbeného magazínu, který se stal nedílnou součástí a zdrojem informací v rámci rozšiřování znalostí a aktualizace informací o dění v různých částech naší země. I v době rozmachu internetu významně pomáhá při rozhodování, kam vyjet, co nového uvidět. Prostě další várka tipů a námětů pro cesty za poznáním. Mimo jiné je již tradičním zpestřením obsahu magazínu soutěž, a tak nevynechám ani tuhle příležitost zapojit se.

Jan Slezák, Karlovy Vary

Máte pravdu, technika nám hodně dává, ale někdy si za to vybírá až moc velkou daň. Děkuji za Váš příspěvek a zdravím do Karlových Varů.

Milá redakce, srdečně zdravím z východních Čech, města perníku, kultury a sportu. Velice rád jsem si přečetl váš magazín KAM po Česku. Je v něm pěkné čtení. Zejména kdo rád cestuje. Myslím, že máme tolik pěkné přírody. Já také rád cestuju. Máme mnoho pěkných zákoutí. Jen mít více času. S přírodou se dá také poznávat. Budu se velmi těšit na další číslo. Hodně přání ať všem doletí. Pěkné mezilidské vztahy a pěkná příroda ať nás provází celé žití.

Martin Dvorský, Pardubice

Dobrý den, pane Dvorský. Jsem opravdu ze srdce rád, že si KAM našel dalšího nového kamaráda.

Dobrý den všem v redakci. Tak jsme se všichni dočkali zájmového vydání oblíbeného magazínu KAM po Česku. Věřím, že jste se všichni v pořádku vrátili z dovolených, i když se asi nepovedlo každému počasí podle přání. Příroda si vede po svém a je to dobře, protože nedej bože, abychom poručili větru dešti, to by to teprve vypadalo. Asi jako v parlamentu, tam se také nemůžou nikdy dohodnout co a jak. Ale to je již jiná stránka.

Antonín Bosák, Slaný

Děkuji Vám, pane Bosáku, za příjemný příspěvek. Věřím, že bude líp. Přestože zlí jazykové tvrdí, že už bylo.

Vážená redakce, dobrý den. Dovolte mi prosím jednu poznámku ke článku v červnovém čísle „Pootavský slavík“. Na konci článku píšete, že Adolf Heyduk je pohřben v Praze na Slavíně. Celý hřbitov na Vyšehradě není Slavín. Slavín je jen to vyvýšené místo – Karlachovy sady.

Zdravím, Vít Záhora, Praha

Dobrý den, pane Záhoro, děkuji za upozornění. Přání je otcem myšlenky, snad proto jsme Adolfa Heyduka nesprávně přesunuli na Slavín. Přesto si myslíme, že na Slavín patří alespoň morálně.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Kosmas jako záhada

Přesný rok narození Kosmase není znám, uvádí se orientačně rok 1045. Ale víme naprosto přesně, že zemřel před 885 lety, 21. října 1125. Známe je jako první český kronikář, autor Kroniky české – Chronica Boemorum.

Zajímavostí je, že vše, co o něm víme, pochází z jeho kroniky. Doufáme tedy, že si na rozdíl od jiných středověkých kronikářů moc nevymýšlel. Dokonce i jeho jméno by mělo být pravé, protože jsou jím podepsány předmluvy a někdo další ho uvedl i v psaném dodatku kroniky (datum Kosmovy smrti). Z kroniky víme, že pocházel z rodiny zámožného

duchovního, což mu umožnilo studia doma i v zahraničí. Poté navázal na otcovu kariéru duchovního (1120–1125 byl např. děkanem pražské kapituly u sv. Víta). Dále se dozvídáme o jeho ženě Božetěše a synu Jindřichovi. Leč Jindřich je oříšek. Dlouhá léta se mělo za to, že Jindřich uváděný v Kosmově kronice (1123) je totožný s osobou Jindřicha Zdíka (asi 1083–1150), významného moravského duchovního. A to jen proto, že stejného roku (1123) podnikl Zdik cestu do Jeruzaléma. Tato nejasná pasáž kroniky za-

vdala příčinu domněnkám, že byl Zdik Kosmův syn, tím pádem i šlechtic. Napovídá tomu také fakt, že Kosmas i Božetěcha se vyskytují v Horologiu olomouckém, které nechal zhotovit právě Jindřich Zdik. Ve skutečnosti šlo ale o Jindřicha dva. Kosmův syn byl také duchovní, navíc kanovník a pražský probošt, a znal dobře Zdíka, se kterým roku 1147 společně vytáhli proti Prusům.

Dobrou tečkou za vyprávěním o Kosmovi by mohlo být již zmíněné Olomoucké horologium, které se po 360 letech nakrátko „vrátilo“ do Olomouce, na výstavu o biskupu Jindřichu Zdíkovi. Jako kořist z třicetileté války je dnes součástí sbírek královské knihovny ve Stockholmu. Bohatě iluminovaný rukopis vznikl v první polovině 12. století v olomouckém skriptoriu, které založil nám známý biskup Jindřich Zdik. -lgs-

Tadeáš Hájek z Hájku

Nedoceněný český astronom, matematik a osobní lékař císařů pocházel ze staré pražské rodiny. Tu roku 1554 Ferdinand I. povýšil do šlechtického a Maxmilián I. roku 1571 do rytířského stavu.

Hájek – lékař, přírodovědec, astronom a alchymista – se narodil před 485 lety (1525) a před 410 lety (1600) zemřel. Jeho dům v Praze už nenajdete, dnes se tu říká U Červeného srdce. V Praze na univerzitě přednášel matematiku a astronomii, medicínu a astronomii ve Vídni, byl magistrem umění a studoval medicínu v Bologni. Dvůr císaře Rudolfa chránil před podvodnými alchymisty, ale zajistil pozvání Tycha Brahe. Hájek jako první uveřejnil způsob určování polohy hvězd, napsal pojednání „O kometách“, kde popisuje jejich zákonitosti, a roku 1572 uveřejnil svá pozorování superdny v souhvězdí Kasiopea.

Tím ale náš výčet nekončí. Vyměřil oblast kolem Prahy, je spoluautorem mapy z roku 1563 (která se bohužel ztratila) a do dějin české matematiky se zapsal univerzitní přednáškou De laudibus geometriae (první spis o minulosti matematických věd u nás). Přeložil do češtiny několikasetstránkový

Hájkova předmluva k herbáři, který přeložil

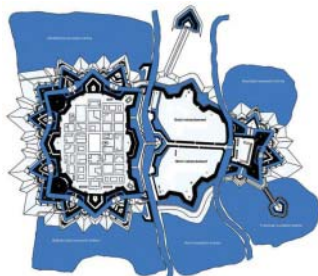
herbář, ale nakonec se začal věnovat lékařské praxi. Byl osobním lékařem císařů Maxmiliána II. a Rudolfa II. Jeho jméno najdete na budově Národního muzea ve výčtu „Dvaasedesát jmen české historie“. Je po něm

pojmenován kráter Hagecius na Měsíci a planetka 1995 Hajek. Stihl se také třikrát oženit, mít tři syny a jednu dceru. Ale nejlepší až nakonec. Je autorem pojednání O pivu (De cerveceria – 1554), ve kterém dospěl k jedné z prvních teorií oxidace a dodává, že alkohol je lék na srdce a cévy. Snad proto jsme na špičce žebříčku v konzumaci piva. Všestrannost Tadeáše Hájky by zastínila i samotného Járu Cimrmana, jen když národ o něm věděl víc. Alois Rula

Pevnost, kterou pokořila jen voda

Letos tomu bude 230 let, kdy 10. října 1780 přijel do městečka Theresienstadt císař Josef II., aby tu položil základní kámen ke stavbě nové pevnosti.

Stavba opevnění o ploše 398 ha zabrala bezmála 10 let, náklady se vyšplhaly na 12 milionů zlatých a stavební práce provádělo na 14 000 lidí. Plocha opevnění zabírá 67 ha, dalších 158 ha čtyři kotliny, které je možné uměle zatopit. Pevnostní val, dlouhý 3 770 m a silný 30 m, měří v místech bastionů ode dna příkopu 12

metrů. Podzemní chodby dosahují délky 29 km. Pevnost se dělí na hlavní (městskou) část, na Malou pevnost a opevnění mezi „malou“ a „velkou“ pevností. Původní opevnění se dochovalo takřka po celém obvodu, jen z původních čtyř bran zbyly dvě (zbořeny byly Litoměřická a Bohušovická).

Jako zdivo bylo použito neskutečné množství tzv. cihel šancovek, které doplňovaly sypané valy a suché příkopy. V červnu 1790 prohlásil hlavní projektant, generál a hrabě Klement Pellegrini pevnost za bojeschopnou. Po stránce stavební i taktické patří mezi nejdokonalejší na světě, možná také proto, že se jí nepřátelská vojska vždy

vyhnula. Pokořena byla až mnohasetletou vodou v roce 2002. Během 1. světové války bylo v Malé pevnosti vojenskopolitické vězení, za 2. světové války pak věznice pražského gestapa. Ve vysídleném městě zřídili nacisté židovské ghetto. Město Terezín je dnes památkovou rezervací a v místech utrpení

desetitisíců lidí vznikl v roce 1947 nařízením vlády znovuobnověného Československa Památník Terezín (původní název byl Památník národního utrpení), jehož část Malá pevnost s přilehlým Národním hřbitovem je národní kulturní památkou. Josef Grof

? Tipnete si, kolik cihel bylo potřeba na stavbu pevnosti Terezín? Pokud ano, napište nám do 15. 10. na adresu redakce nebo na info@kamocesku.cz. Pro autory pěti správných odpovědí máme připraveny publikace věnované Památníkem Terezín.

Zavedení jednotného času

Od počátků astronomie bylo její důležitou součástí měření času a využití nebeských těles pro navigaci. Pravý sluneční čas je v každé lokalitě spjatý s místním poledníkem, proto zavedení jednotného času na rozsáhlejších územích souviselo se stanovením významného poledníku.

Základní poledník v Greenwichi

Historicky tak vzniklo mnoho úředních časů a mnoho s nimi svázaných významných poledníků. Jako základní poledník se používal hlavně ostrov El Hiero (součást Kanárských ostrovů), další základní

poledníky byly v Kodani, Paříži, Petrohradě, Římě, Jeruzalémě, Pise či Philadelphii. Vývoj techniky a dopravy si však koncem 19. století vynutil přijetí jednotného systému měření času a zeměpisné délky. Základní poledník, který se používá v dnešním systému, byl určen na konferenci uspořádané v říjnu roku 1884 ve Washingtonu, které se zúčastnilo 41 delegátů z 25 zemí.

Hlasováním v poměru 22:1 byl jako základní (nultý) určen Greenwichský poledník, který prochází Královskou observatoří v Greenwichi v Anglii. San Domingo (nyní Haiti) hlasovalo proti, Francie a Brazílie se zdržely (Francie tento systém odmítala až do roku 1911). Vzhledem k jemným pohybům zemské kúry však bylo tehdejší definování souřadného systému pomocí pasážníku (astronomický dalekohled) dlouhodobě problematické. V současnosti se proto k zafixování zeměpisných souřadnic používá jiné, mnohem složitější metody. Základní poledník má proto výrazně větší význam historický než praktický.

-jol-

KAM na výlet s: Lucií Seifertovou

Lucie Seifertová je akademická malířka, autorka úspěšných lepoprel o české historii.

Její nejznámějším počinem je lepoprel Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí. Tato kniha dostala spoustu cen, prodalo se jí přes šedesát tisíc výtisků a v současnosti podle ní vzniká stodilinný animovaný seriál v České televizi.

Zvu vás na výlet do svého rodiště – lázeňského města Poděbrady. Letos jsem tam strávila celý červenec a část srpna jízdu na kole, plaváním a pojiďáním ryb a byly to mé nejlepší prázdniny za posledních pět let. Ale i na podzim je tam krásně.

Poděbrady leží v Polabské nížině. Okolí je propleteno spoustou cyklotras kolem Labe a jeho romantických slepých ramen. Je zde výborné koupání buď na plovárně Jezero, nebo na překrásném přírodním koupališti Čábelna. Velkou atrakcí je pro mne i soutok řek Labe a Cidliny, kde si U Přívozu můžete dát grilovaného pstruha nebo jehněčí klobásku a řezané pivo. V nedaleké prvorepublikové restauraci točil Vlasta Burian svůj film Kapitán Korkorán. Asi kilometr proti proudu Cidliny u obce Libice leží slovanské hradiště Slavníkovců, které bylo vypáleno Přemyslovci. Kolem Labe se bezvadně jezdí nejenom na kole, ale i na kolečkových bruslích. Já preferuji kolo.

Doporučuji vám přijet do Poděbrad vlakem – na nádraží se pokocháte barevnými vitrážemi. A když vyjdete z nádražní budovy, ocitnete se rovnou na kolonádě, kde plyne čas lázeňským tempem. Napijte se poděbradsky, zajezte to lázeňskou oplatkou a pak už jen pozorujte měnící se vodotrysk. Pokud na to není počasí, můžete zajít do kavárny – je jich tam bezpočet. Já jsem si oblíbila restauraci U Růže a U Septima nebo pizzerii Severino na Riegrově náměstí, a to nejen proto, že tam výborně vaří, ale je tam i dětský koutek a bez toho se poslední dva roky v restauraci v klidu nenajím (mám tříletého syna).

Lucie Seifertová – akademická malířka

Děkuji Vám, Lucie, za dobrý tip, kam se vydat v jakémkoliv počasí. Dovolte, abych čtenářům doporučila návštěvu Poděbrad a jejich krásného okolí a Vám přeji, abyste tam pokaždé načerpala novou energii k tvorbě.

Jolana Uhlířová

Popřát si a přituknout

S podzimem přichází vinobraní – jinak také sklizeň vinných hroznů. Teprve pak je vinobraní synonymem pro nejrůznější lidové veselice.

Pročež ke každému lidskému veselí patří popíjení, při oslavách vinobraní tomu jinak není.

Krásná tradice, zvláště pak tradice dlouhá, když uvážíme, že se jedná o několik tisíc let. Nejdříve ale musel člověk vypěstovat svůj první vinný keř a sklízet první hrozen. Pak teprve mohl dát vzniknout vínu, nápoji ušlechtilému a vzácnému. Natolik vzácnému, že ho přinášel na oltář nejednomu pohan-skému božstvu. Nebude trvat dlouho a víno bude dva tisíce let také symbolem krve Ježíše Krista.

Říká se, a nejspíš právem, že ve víně je pravda (In vino veritas), což měl prohlásit jistý řecký filozof a vojevůdce Plinius starší. Toto okřídlené rčení zdomácnělo v našich myslích tak, že ovínění lidé mají tendenci říkat pravdu, kterou by normálně neřekli. Staří Germáni navíc věřili, že popíjení vína při shromážděních znemožňuje přítomným podvádět. Existuje také rozšířená verze této fráze „Ve víně je pravda a ve vodě zdraví“. To mohlo vést nepoctivé šenkýře k dolévání vína vodou, ale za podobné skutky je už Václav IV. dávají máchat v koši ve Vltavě. Rusové mají také krásné rčení „Co střízlivý na myslí, to opilý na jazyku“ a Židé dovedli ono In vino veritas k samé dokonalosti, když říkají, že „lidé odhalují svoji pravou osobnost skrze alkohol, peníze a vztek“.

Ale vraťme se k pití vína, kterému od nepaměti předchází přípitek, u drtivé většiny národů na zdraví. Následuje přituknutí neboli stvrzení přípitku. Ťuknutí a první doušek měly podle Keltů dostat z vína zlé duchy. Ve středověku byl pak přípitek na zdraví doprovázen mocným přituknutím, kdy se malá část tekutiny z jednoho poháru přelila do poháru druhého. Touto výměnou tekutin dávali zúčastnění najevo své čisté úmysly a ujistění, že pohár nabídnutý druhé straně není otrávený. Sečteno a podtrženo, přípitek a přituknutí není nic jiného než akt důvěry. Česky řečeno: „Pij víno raději s tím, komu věříš, ať se pak nedivíš.“

Josef Grof

Kúúúpte si revolver

Pokud to nevíte, tak Samuel Colt (1814–1862) byl americký vynálezce a průmyslník, který se přičinil o rozšíření bubínkového revolveru. A dodal: „Bůh stvořil muže silné i slabé a já ten rozdíl vyrovnal.“

Narodil se v Hartfordu (Connecticut) na rodinné farmě. Matka mu zemřela v jeho sedmi letech a otec tehdy začal podnikat. V roce 1829 nastoupil Samuel v otcově továrně na textil a o tři roky později ho otec poslal na moře učit se námořníkem. Tady ho prý inspirovala k vynálezu revolveru kolesa parníku. Zde si i vyrobil dřevěný model revolveru, který nechal roku 1836 patentovat. O masovou výrobu revolverů se nepostaral ani tak marketing, ale spíše válka USA s Mexikem a občanská válka. Majetek Colta se v den jeho smrti odhadoval na 15 mil. dolarů. Aby ne, když války, smrt a peníze jdou ruku v ruce.

Alois Rula

Flobertova flobertka

Dalším vynálezcem a obchodníkem se smrtí byl Louis Nicolas Auguste Flobert (1819–1894). Tento francouzský puškař je považován za otce použitelného náboje s okrajovým zápalem.

Přestože bylo od roku 1831 ve Francii patentováno hned několik konstrukcí náboje s klasickou zápalkou, tyto typy se nikdy nerozšířily. Až Flobert zdokonalil jejich konstrukci natolik, že mohla být komerčně využita. Náboje neplnil střelným prachem, ale projektil vymetla z hlavně energie vzniklá prohořením třaskavé části. Patent získal roku 1849, ale jeho závody nikdy toto střelivo nevyráběly, pouze zbraně, v nichž se používalo (revolvery, pušky). Odtud označení „flobertky“. Milovníkem flobetek byl i František Ferdinand d'Este, jak se můžete přesvědčit na Konopišti. Antonín Fridrich

Josef Božek

Josef Božek, český mechanik a konstruktér, se narodil 28. února 1782 v polských Biercích. Studoval nejprve na gymnáziu v Těšíně a poté matematiku a mechaniku na škole prof. Andrého v Brně. V roce 1804 se vydal pěšky do Prahy s modelem stroje na prostřihování sukna na zádech.

Nastoupil jako mechanik na Stavovský polytechnický ústav, jehož ředitelem byl F. J. Gerstner, významný český matematik a fyzik a průkopník železnice. V Praze Božek vyráběl pohyblivé protězy, konstruoval i hodiny pro účely výuky a pro speciální použití. Ujal se také zprovoznění parního stroje.

Replika Božkova parovozu

V roce 1815 předvedl v Královské oboře první parou poháněný automobil na našem území. Parní jízdu zopakoval v roce 1817 s parní lodí na Vltavě. Úspěšnou exhibici však zhatila krádež pokladny s vybraným vstupným. Zadlužený Božek pak v afektu vůz rozbil a k experimentům s parním strojem v dopravě se už nevrátil.

Značnou pozornost věnoval konstrukci a stavbě čerpacích strojů pro vodárny. Pro koněspřežnou dráhu z Českých Budějovic do Lince, první železnici na evropské pevnině, navrhl železniční vozy. Ale nejvýznamnější přínos měla Božkova činnost v oboru hodinářství. Stavěl přenosné, interiérové i věžní hodiny. Například jeho přesné hodiny sestavené v roce 1812 pro hvězdárnu Klementinum sloužily až do roku 1984.

Konstruktéry se stali i jeho dva synové František Božek a Romuald Božek. Josef Božek zemřel 21. října 1835 v Praze.

-jol-
foto © Wikipedia

Kapr Jakub

Hloupost na bruslích

Poslední dobou se u nás rozmohlo ježdění na kolečkových bruslích (in-linech, abychom byli „in“). Bruslí mladí, bruslí staří – malé děti, rychlí teenageři, rodiny s kočárky i starší generace.

Na stezkách k tomu určitých můžeme vidět různé brusle, oblečení i styly jízdy.

Není to finančně náročný sport – dobré vybavení nestojí zase tak moc a na sebe si můžete vzít v podstatě cokoli, co umožní volný pohyb. Ale k dostání jsou samozřejmě i drahé značkové věci od in-linů a chráničů přes oděv až třeba k lahvi na pití upevněné na speciálním pásku. Myslím si, že i zde platí, že drahá výbava nemusí být vždy ta nejlepší a naopak, ale jak se říká, proti gustu žádný dišputát.

S růstem oblíbenosti tohoto sportu se vhodné stezky, rovné a s hladkým povrchem, obzvláště za hezkého počasí zaplňují. Někdo se jen tak veze a užívá si pohybu a okolní krajiny, jiný se řítí obdivuhodnou rychlostí s potem v tváři a pohledem upřeným k zemi. A tady nastává kámen úrazu. Pomalejší překáží rychlejšímu, a pokud jede někdo v protisměru, rychlý bruslař musí zpomalit a počkat, až bude moci předjet – stejný princip jako u aut na silnici. Poměrně logická situace, řekli byste. Bruslím si pro radost, tak chvíli pojedou jen tak v klidu, a až to půjde, předjedu a pak zase poňčím s větrem o závod. Jenže nevlídnost a nervozita u nás panuje všude. Pomalejší bruslař si od rychlého borce mnohdy vyslechne poměrně nevybíravé komentáře na téma své nevalné kondice, špatného vybavení, moderního oblečení apod. A co myslíte, že mívají na sobě oni netrpěliví spěchající bruslaři s nevybíravým slovníkem? Ano, uhodli jste, drahou značkovou výstroj.

Nevyvozují z toho žádný závěr, jen jsem si vzpomněl na myšlenku Honoré de Balzaca, kterému se o in-linech nejspíš ani nezdrželo: „Vnější zdání je pro hlupáky polovina života.“ Takže lidská hloupost si asi už obula i kolečkové brusle!

Kapr Jolan Jakub

Skladatel bez ovací

Zdeněk Fibich je spolu s Antonínem Dvořákem nejvýznamnějším zakladatelem české moderní hudby. Bohužel se ale nikdy zvláště neproslavil. Jedinou jeho skladbou, která získala světovou proslulost, je Poem.

Narodil se 12. prosince 1850 ve Všebořicích. Byl velmi talentovaný, svou první symfonii napsal už ve čtrnácti letech a sám si ji i dirigoval. Studoval hudbu ve Vídni, v Praze na konzervatoři u Bedřicha Smetany, v Lipsku, Paříži a Mannheimu. Větší část života působil v Praze, kde se věnoval komponování a výuce hudby. Byl také kapelníkem Prozatímního divadla a operním dramaturgem v Národním divadle.

Jeho tvorba je rozsáhlá – opery, scénické i koncertní melodramy, symfonie, symfonické básně, kantáty, písně i komorní hudba. Jako skladatel navázal na německý

romantismus a skladby obohatil o baladické prvky. Fibich byl průkopníkem melodramu – sice měl předchůdce v J. J. Rousseauovi a J. Bendovi, ale právě on jako první autor provázal symfonický orchestr s poezií. Jeho melodram Hippodamie je největším a umělecky nejdokonalším scénickým melodramem ve světové literatuře (slova napsal Jaroslav Vrchlický).

Trpěl depresemi a astmatem. Astmatický záchvat se mu také stal osudným. Zdeněk Fibich zemřel 15. října 1900 v nedožitých padesáti letech v Praze a je pochován na Vyšehradském hřbitově. -jol-

foto © Wikipedie

Herec s melancholickými očima

„K divadlu jsem šel vlastně kvůli Cyranovi. Už jako dítě jsem toužil si ho jednou zahrát a uměl jsem nazpaměť celé dlouhé pasáže Vrchlického překladu. Ale nikdy jsem si ho nezahrál.“

Nepřekonatelný český herec Rudolf Hrušínský se narodil 17. října 1920, a to doslova za jevištěm. Byl potomkem významného hereckého rodu Červíčků a Budínských (matka Hermína Červíčková, otec Rudolf Hrušínský – vlastním jménem Rudolf Böhm). Jako dítě cestoval s kočovnou společností své babičky Anny Budínské-Červíčkové a samozřejmě hrál divadlo. Později se rodina usadila v Praze.

Rudolf Hrušínský studoval na gymnáziu, odkud však byl vyloučen. Nepodařilo se mu dostat na konzervatoř, proto v patnácti letech zahájil profesionální hereckou dráhu. Jeho prvním působištěm se stala holešovická Uranie a Burianovo Děčko. Právě E. F. Burian měl na jeho herectví velký vliv. Dále působil mimo jiné v Městských divadlech pražských, v Divadle na Vinohradech a v Národním divadle. Jeho herecký rejstřík byl neuvěřitelný: od komediálních postavíček udivujících svým temperamentem a lišáctvím až po dábelsky strnulé záporáky, kteří nikdy nezmění výraz tváře, ale přesto z nich jde zloba a strach. Duševní rozpoložení postavy doká-

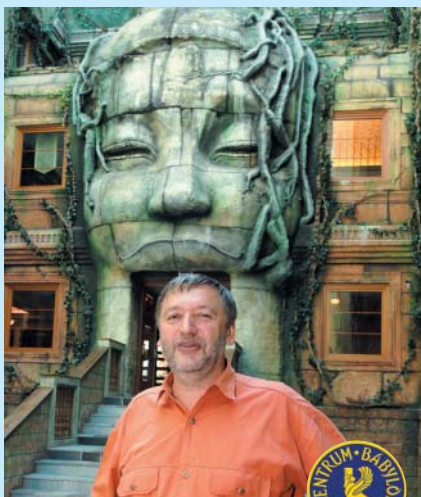
zal vyjádřit jen pouhou změnou intonace svého klidného hlasu. Krátce po zahájení profesionálního herectví začal hrát i ve filmu, jeho filmografie čítá více než dvě stovky rolí.

Po podpisu článku 2000 slov v roce 1968 byl několik let bez práce a měl zakázanou činnost. Po převratu v roce 1989 se stal poslancem československého Federálního shromáždění za Občanské fórum, ale po dvou letech z politiky zklamaný odešel. Stála ho mnoho času i síla a přispěla ke zhoršení jeho již podlomeného zdraví. Jeho synové Rudolf a Jan také propadli herectví, herci jsou i jeho vnoučata Kristýna a Rudolf nejmladší.

Rudolf Hrušínský zemřel 13. dubna 1994 oplakáván celým národem.

-jol-

Ing. Miloš Vajner

Liberecké Centrum Babylon je rozsáhlý komplex, který se proslavil zejména tematickým aquaparkem. Najdete zde mnoho atrakcí pro celou rodinu – od dětského lunaparku, nákupního městečka, zábavně-naučného iQparku až po velké množství kongresových prostorů a hotel s kapacitou tisíc lůžek. Vše pod jednou střechou a opravdový ráj zábavy pro všechny generace. Již tři roky zde máme vybudované wellness centrum ve stylu antických lázní. Najdete jej v klidné hotelové části oddělené od rušných prostor. Ke svému názvu má i přídomek „první veřejné české wellness v nelázeňském městě“. Jeho specifikum je, že po úhradě časově neomezeného vstupného si zde můžete do sytosti užívat sauny, páry a tepidaria. K dispozici je bezplatně minerální voda a ovoce. Inspiraci jsme čerpali z rakouských wellness hotelů a vsadili jsme na individuální relax. Obsluhující personál vám všechny procedury rád vysvětlí.

www.BabylonLiberec.cz

6 www.kampocesku.cz

Wellness v celorepublikové síti Bohemia hotel club & golf

V České republice vznikla nová marketingová síť hotelů, penzionů, farem i luxusních apartmá, která si klade za cíl zpřístupnit to nejatraktivnější, co jednotlivé regiony nabízejí. Síť má přes sto partnerů a někteří z nich poskytují také wellness služby.

Vybrali jsme tři z nich, aby nám představili nejen svá ubytovací zařízení, ale také přiblížili svůj pohled na wellness v ČR.

Jana Preislerová

Římské lázně v hotelu Velveta jsou už svou polohou (daleko od hlučícího davu) předurčeny pro klid, pohodu a relaxaci. Procedury v lázních čerpají z moudrosti našich předků, a proto u nás najdete aktivní relaxaci ve formě celostní klimatoterapie, Priessnitz walking, kdy se vydáte s terapeuty do krkonošských lesů, necháte na sebe působit sílu přírody, naučíte se uvolnit se při dechových cvičeních a vyzkoušíte částečné ochlazování končetin podle pana Priessnitze, zakladatele prvního vodoléčebného ústavu na světě. Potom už se necháte pouze rozmazlovat při celotělových procedurách v římských lázních. Všechny procedury působí současně na zdraví a krásu těla i duše. O začátek relaxace se postarají bylinné koupele, vířivka či parní lázeň. Nejdůležitější pro uvolnění je však pohlazení, ať už ve formě léčebných masáží, peelingů, zábalů či kosmetického ošetření. Proto si myslím, že základem dobrého wellness je příjemný a odborný personál, který vás nejen rozmazlí, ale i poradí, jak relaxovat smysluplně.

www.hotelvelveta.cz

Petr Jelínek

Hotel Komorní hůrka leží v blízkosti stejnojmenné sopky, nejmladšího vulkánu ve střední Evropě. Posazený do krásné přírody a vzdálený jen dva kilometry od centra Františkových Lázní nabízí skvělé lázeňské a wellness služby, vpravdě gurmánskou kuchyni, ale také obsáhlý soubor možností pro aktivní trávení volného času. Při lázeňských a wellness pobytech je možné vyzkoušet relaxační a rehabilitační procedury klasického františkolázeňského typu, jakými jsou perličkové, slatinné či vířivé koupele nebo masáže či slatinné zábaly, magneto a elektroterapie, stejně tak jako aplikace CO₂ nebo relaxační procedury, mezi které patří exotické techniky masáží a zábalů či aromatické koupele. Perlou wellness centra hotelu je unikátní bylinková sauna, kterou doplňuje tradiční sauna finská a též parní lázeň. Bazén s vodou 30 °C o rozměrech 9 x 4 m s kvalitním protiproudem, gejzírem, masážními tryskami a vířivou lavicí je spolu s vířivkou pro osm osob samozřejmou součástí relaxačního centra.

www.komornihurka.eu

www.bhc.cz

LÁZNĚ TEPLICE
V ČECHÁCH

LÁZEŇSKÁ DOVOLENÁ

od 6.000 Kč za týdenní pobyt

RADOST, PŘÍJEMNÁ PÉČE
A KOUZLO LÁZEŇSKÉHO MÍSTA.
KOMBINACE PRO
OPRAVDOVOU
DOVOLENOU PLNOU
DOKONALÝCH
ZÁŽITKŮ.

Lázeňská dovolená

(min. 6 nocí) zahrnuje:

Ubytování v Lázeňském
domě Beethoven /
v Císařských lázních /
v Kamenných lázních

Polopenzí Exclusive:

- Snídaně formou bufetu
- Večeře – předkrm, výběr z 5 druhů hlavního menu, salátový bufet, nabídka teplých nápojů, ovocný nápoj, minerální voda

Relaxační program:

- konzultace s lékařem a program na míru: 6 procedur týdně od pondělí do soboty
- každý den 1 volný vstup do termálního bazénu

Rezervujte si Lázeňskou dovolenou:
Tel.: 417 977 444
E-mail: info@lazneteplice.cz

WWW.LAZNETEPLICE.CZ

Lázně Teplice v Čechách a.s., Mlýnská 253, 415 38 Teplice

LÁZNĚ FRANTIŠKOVY LÁZNĚ A. S.

VŮNĚ ADVENTU

IMPERIAL **** PAWLIK ****
SAVOY **** BELVEDERE *** DR. ADLER ***
Přijďte a zažijete u nás pohodu a klid předvánočního času.

PLATNOST NABÍDKY: 21.11. - 19.12.2010
(19.12.2010 je poslední možný den odjezdu)

CENY V Kč ZA OSOBU/POBYT

8.190,-
ve 4 hvězdičkovém hotelu

6.370,-
ve 3 hvězdičkovém hotelu
(Jednolůžkové pokoje bez doplatku)

POBYT ZAHRNJE

- ★ 7 x ubytování s polopenzí
- ★ welcome drink a košíček vánočního tukrovi
- ★ 1 x františkolázeňské oplatky
- ★ 5 lehkých procedur (např. 1 x částečná masáž, 1 x perličková koupel, 1 x uhlíčitá koupel, 2 x parafinový zábal na ruce)
- ★ prohlídka centra města s průvodcem
- ★ 5 x 2 h pobytu v Aquaforu - světě vody a relaxace

REZERVACE A INFORMACE

Tel.: 354 201 104, 359 604 504, info@frantiskovylazne.cz

www.frantiskovylazne.cz

...na srdce jsou Poděbrady
Tradice, kvalita a individuální přístup k hostům od roku 1908

Přijďte do Poděbrad, svěřte se do rukou našich specialistů a naučte se žít zdravěji. Zasloužíte si to.

- Tradiční lázeňské procedury
- Relaxační tematické pobyty
- Wellness týden nebo víkend dle vašich potřeb a přání
- Široká možnost sportovního a kulturního vyžití
- Kongresová turistika
- Gastronomické služby

Opravdové lázně v královském městě. Dobrá dostupnost autem i vlakem. Přijďte sami, s rodinou nebo přáteli na víkend či dovolenou.

Největší poskytovatel kvalitních lázeňských služeb ve středních Čechách. Certifikovaná kvalita jakosti ISO 9001:2001

HOTEL ZÁMEČEK****
HOTEL ZIMNÍ LÁZNĚ***
HOTEL LIBUŠE***
HOTEL LIBENSKÝ***
HOTEL G-REX***
PENZION MÁJ

www.lazne-podebrady.cz

tel.: +420 325 606 500

Lázně Mšené
založeno 1796

OÁZA KLIDU A POHODY NEDALEKO PRAHY

Potřebujete znovu dobít energii? Jste unaveni a cítíte se vyčerpaní? Nechte odpočinout své tělo i mysl a oddejte se blahodárné relaxaci.

LÉČEBNÝ SLATINNÝ TÝDEN

Termín pobytu: říjen - listopad 2010
Délka pobytu: 8 dní (od neděle do neděle)
Pobytový balíček zahrnuje: Ubytování v jednolůžkovém nebo dvoulůžkovém pokoji s TV
Stravování formou polopenze (zahájení pobytu večerí, ukončení snídani) s možností dokoupení obědů

Relaxační procedury:

- 1x parafinový zábal na ruce
- 1x koupel s rašelinovým extraktem
- 1x lekce Nordic Walking
- 3x slatinný zábal na záda
- 1x magnetová živá koupel
- 2x klasická masáž zad
- 1x bazén - volné plavání

CENA POBYTU JIŽ OD 5.800,- Kč/OSOBA/POBYT

Přemýšlíte již nad vánočními dárky? Máme pro Vás ideální tip.

NEVÁHEJTE A DARUJTE SVÝM BLÍZKÝM ZDRAVÍ, POHODU A ODPOČINEK V NAŠICH LÁZNÍCH.

Při zakoupení vánočního dárkového poukazu na týdenní pobyty do 31.10.2010 získáte 10% slevu z pobytu.
Platí pro pobyty: Program 50+, Program Relax, Program Regenerace.

Lázně Mšené, a. s. · Lázeňská 62 · 411 19 Mšené-lázně · tel.: +420 416 866 007 · e-mail: lazne@msene.cz · www.msene.cz

Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí

Jedná se o akreditované zdravotnické zařízení s celorepublikovou působností. Nachází se v malebném východočeském městečku v podhůří Orlických hor na hlavní železniční trati Praha – Česká Třebová.

Kapacita ústavu je 170 lůžek včetně nadstandardně vybavených bezbariérových pokojů. Rehabilitační komplex se skládá z elektroléčby, vodoléčby, bazénu, ergoterapie a tělocvičen pro individuální a skupinovou léčebnou tělesnou výchovu a rehabilitaci.

V zařízení je prováděna rehabilitace pacientů po úrazech a operacích pohybového ústrojí, s onemocněním neurologického systému a jsou zde přijímáni nemocní s bolestmi páteře a kloubů. Pacienti jsou přijímáni na základě doporučení odborného nebo ošetřujícího lékaře. Pobyt je plně hrazen ze zdravotního pojištění.

Kromě lůžkové části zde funguje také rehabilitační a chirurgická ambulance. Do spektra

prováděných výkonů patří drobné chirurgické zákroky a také korekce mimických vrásek.

Rehabilitační ústav rovněž nabízí preventivní péči formou přímo placečných rekondičních a regeneračních lázeňských pobytů. Klienti zde mohou načerpat energii a sílu do dalších dnů díky procedurám, jako jsou např. masáže, sauna, lávové kameny, rašelinové zábaly či různé druhy koupeří. Nabídka platí také pro soukromé podniky a organizace, kterým není lhostejný zdravotní stav jejich zaměstnanců.

■ **Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí**
tel.: +420 465 544 206-7
e-mail: sekretariat@rehabilitacniustav.cz
www.rehabilitacniustav.cz

**Pobyty zaměřené na snížení
nadváhy a nastartování
zdravého životního stylu.
Léčba obezity.**

Léčba obezity-7 denní pobyt obsahuje 19 procedur vč. lékařského vyšetření. Obsahuje stravu 5x denně. Součástí je zákl. fyzikální vyšetření, vyšetření lipidového metabolismu z kapilární krve, TG, Cholesterol, Glukóza. Osvojení správných stravovacích návyků.

Vysoký podíl pohybové terapie s odborným dohledem a wellness programy pro účinné zpevnění problematických partií a potlačení celulitidy.

Cena při obs.2-lůžk.pokoje 2 osobami **11.900Kč** / os.
Cena za sam.2-lůžk.pokoj (1osoba) **12.900Kč** / os.

Zdravá Linie - 7 denní pobyt s polopenzí
1x vstupní konzultace, 2x aquaerobic, 1x waterfitness, 1x Nordic Walking s instruktorem, 2x přístr. lymfodrenáž 45min., 1x remodelační zábal, 2x koupel uhlíčitá suchá, 1x sauna 60min, 3x oxygenterapie, Využívání Kardiostezky pro NW.

Bonus zdarma - Zapůjčení holí na NW po celou dobu pobytu + zážitková karta Olomouc region Card 48h.

Cena při obs.2-lůžk.pokoje 2 osobami **8.190Kč** / os.
Cena za sam.2-lůžk.pokoj (1osoba) **8.990Kč** / os.

Active Walking - 4 denní s polopenzí
Obsahuje 5 waterfitness a wellness procedur:
1x Aquaerobic, 1x Waterfitness, 1x Nordic Walking 1h s instruktorem, 1x Sauna, 1x Detoxikační zábal z mořských řas, zapůjčení holí pro NW po celou dobu pobytu.
Bonus zdarma - 1x moravské víno 0,7l

Cena při obs.2-lůžk.pokoje 2 osobami **3.700Kč** / os.
Cena za sam.2-lůžk.pokoj (1osoba) **4.100Kč** / os.

Součástí ceny pobytu je ubytování v pokojích typu LUX, strava na základě dietoterapie, láz.popltek, procedury dle typu pobytu, zapůjčení županu.
Nástup: kterýkoliv den mimo neděli. • **Čas nástupu:** první den nejpozději do 16.00 hodin. **Čas ukončení:** poslední den nejpozději do 11.00 hodin.
Sezona: všechny pobyty lze objednat v sezoně 2010/11 mimo 23. 12. -4. 1.

HOTEL FLORA | Krapkova 34 | CZ 77200 Olomouc
tel.:+420 775 155 191 | email: info@lazneolomouc.cz

Objednávky a informace:

www.lazneolomouc.cz

+420 775 155 191
+420 605 788 818

www.LAZENSKEPobyty.cz

**TO NEJLEPŠÍ Z LÁZNÍ
A WELLNESS HOTELŮ
PRO VAŠE ZDRAVÍ
A RELAXACI**

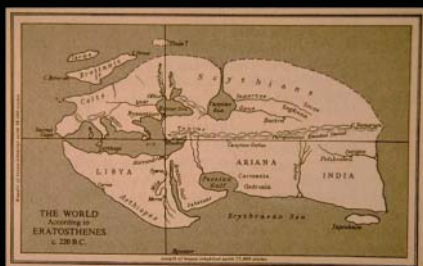

Lázeňské pobyty s.r.o. cestovní kancelář Litomyšl
Tel.: 461 612 735

Babylonská mapa světa

Eratostenova mapa světa

Mapa Hekataiose z Milétu

Je kulatá i není, přesto se stále točí

Řekne-li se model Země, vybavíme si flekatou, ve stojanu našišato zavěšenou kouli, která se otáčí, občas svítí a říká se jí globus. Odborník řekne, že globus je zmenšený model (například) naší planety. Země ale není pravidelná koule. Země je v oblastech pólů zploštělá, čemuž se říká geoid. Přesto globy vyrábíme kulaté, jinak by byla přesná kopie buď moc velká, nebo zkreslená.

Pokud chcete nějaký pěkný globus, dnes to není problém. Na trhu jsou malé s moderní mapou, ale také velké s historickými mapami, sloužící jako doplňky knihoven nebo za úkryt minibarům či ruletám. Přesto tomu tak vždy nebývalo.

První známou mapou světa je **mapa Anaximandrose z Milétu** (6.–5. st. p. n. l.), kde si autor představoval Zemi jako válec, kde na podstavě žijí lidé, kontinenty obklopoval oceán a uprostřed byla Delfská věštírna. Naproti tomu **Babylonská mapa světa** (6. st. p. n. l.) je klínopisná hliněná destička asi 10 cm vysoká (nejstarší dochovaná mapová památka). Její střed zaujímá Babylon a všechny tehdy známé končiny obklopuje Hořká řeka (moře). **Kulatost Země** zmiňuje ve svém díle matematik a filozof Pythagoras (5.–4. st. p. n. l.), což podpořil i Aristoteles (384–322 p. n. l.). Jako důkaz uváděl kruhový stín při zatmění Měsíce, ale nesprávně preferoval **geocentrický model vesmíru** (kolem Země obíhají planety i Slunce). Přitom už o sto let později Aristarchos ze Samu (4.–3. st. p. n. l.) předpokládal **heliocentrismus** (Země i planety obíhají kolem Slunce). Většina astronomů však jeho myšlenky nepřijala a navíc jistý Kleantes z Assu ho zažaloval pro bezbožnost. Byla to první doložená žaloba na vědce zastávajícího odlišný názor. Oblast

od Gibraltaru k hornímu toku Indu zachycuje pak **mapa Hekataiose z Milétu** (550–480 p. n. l.), který tak upravil mapu Anaximandrovu.

Eratosthenes z Kyrény (3.–2. st. p. n. l.) je považován za zakladatele matematického zeměpisu, který určil velikost Země, ale přesnost jeho měření byla čistě náhodná. **Eratostenova mapa světa** však poměrně přesně zobrazuje Středomoří, oblast Černého moře, Přední Asie, Egypta, Islandu a Cejlonu. Vedle toho Hipparchos z Nikeje (2. st. p. n. l.) jako první zavedl pojmy **zeměpisná délka a šířka**, souvztažné ke tvaru Středozemního moře. Ale už Poseidonios (2.–1. st. p. n. l.) zpřesnil rozměry Země a jeho výpočty byly využívány ještě při objevných cestách v 15. století. Tak vstoupil do dějin i **Poseidoniův omyl**, který byl dán špatně změřeným středovým úhlem (mezi Alexandrií a ostrovem Rhodos), a díky této nesrovnalosti Kolumbus věřil, že doplul do Indie. Ale asi nejznámějším antickým kartografem byl Kratés z Mallu (150 p. n. l.), autor **Antického globusu**, sestrojeného podle Eratostenovy mapy světa. Povrch Země tu rozdělil na čtyři velké ostrovy a mapy doplnil o tři neznámé kontinenty (jednak předpokládal, že existují, jednak aby Země byla v rovnováze).

Magellanusův průliv

Martin Behaim von Schwarzbach

Narodil se patrně v Čechách 6. října 1459, snad v Českém Krumlově, v rodině bohatého obchodníka a jeho předkové pocházeli z Plzně (odtud jméno Martin de Bohemia). Martin šel nejprve ve stopách svého otce, ale když ho obchodní zájmy přivedly do Lisabonu, byl s obchodem konec. Vstoupil do služeb portugalského krále João II, stal se členem královské rady a zúčastnil se výpravy do západní Afriky jako navigátor na druhé výpravě Dioga Cão (1484). Díky této plavbě přeplul rovník a mohl tak zakreslit jako první mapu **hvězdné jižní oblohy** (dodnes nedoceněný objev). Vytvořil také námořní mapu, která přestože se nezachovala, je doložena písemnými prameny. Behaim na ní **zakreslil Magalhãesův průliv**, tedy o plných 26 let dříve, než tudy se svou flotilou proplul Fernão de Magalhães (1520). V roce 1492 se vrátil do Norimberku, kde na zakázku městské rady vytvořil **první dochovaný globus světa**. Měl průměr 541 mm, kresby na něm vytvořil Georg Glockendon, shrnoval soudobé kartografické znalosti a Behaim ho na-

zval „Erdapfel“ (zemské jablko). Jeho dobové kopie jsou uloženy v Paříži a Washingtonu, originál pak v Norimberku.

Položme si otázku, co by se dělo, kdyby tehdejší svět uvěřil jeho poznatkům? Krásná pohádka, vzpomeňme na Giordana Bruna, upáleného roku 1600 za tvrzení, že Země ani Slunce není středem vesmíru.

Píše se rok 1507 a v útulku hospitálu sv. Bartoloměje umírá Martin Behaim. Norimberčan s českými kořeny je pochován v lisabonském dominikánském kostele. Musel však nejprve zemřít, aby jeho geniální nápady mohla budoucnost ocenit. Okusil přízeň královského dvora i zajetí piráty, byl zavržen portugalským králem, živil, a i když zemřel jako nuzák, přesto pohádkově bohatý.

-lgs-

Behaimův globus

Coronelli barokní globus

Výlovy rybníků

Jižní Čechy jsou po staletí neodmyslitelně spjaty s rybáři, rybníky a rybníkářstvím. Tomu se největšího rozmachu dostává v 15. a 16. století, kdy do zakládání rybníků vstupuje významnou měrou šlechtický rod Rožmberků. Během jejich patronace se začíná vytvářet důmyslná soustava, která propojuje rybníky a přivádí vodu z okolních řek. V té době se na scéně objevují také nejslavnější čeští rybníkáři, jako Josef Štěpánek Netolický, Jakub Krčín z Jelčan či Mikuláš Ruthard z Malešova.

Přijedte do jižních Čech a navštivte třeba výlov Rožmberku, který je svou rozlohou 489 ha největším rybníkem v Čechách. Za vidění a hlavně ocenění jistě stojí i tradiční rybářské řemeslo, které patří k nejstarším vůbec, vzpomeňme svatého Petra, patrona všech rybářů. Pro návštěvníky výlovů je připraven bohatý doprovodný gastronomický a kulturní program s možností nákupu živých ryb.

Termíny výlovů vybraných jihočeských rybníků

(výlovy rybníků začínají vždy v 7.00)

Rybářství Třeboň Hld., a. s.

Ponědražský rybník – Ponědraž 4.–6. 10.
 Rybník Rožmberk – Stará Hlína 8.–10. 10.
 Rybník Jezero – Sezimovo Ústí 11.–12. 10.
 Rybník Velký Tisý – Lomnice n. Lužnicí 12.–15. 10.
 Záblatý rybník – Záblatí 18.–21. 10.
 Rybník Špačkov – Staňkov 20.–21. 10.
 Rybník Spolský velký – Libín 2.–3. 11.
 Informace o případných změnách výlovů:
 +420 384 701 535;
 www.rybarstvi.cz, www.trebonsko.cz

Rybářství Hluboká cz., s. r. o.

Rybník Voblánov – Dívčice 7.–8. 10.
 Rybník Blatec – Dívčice 18.–19. 10.

Munický rybník – Hluboká n. Vltavou 27.–30. 10.
 Rybník Dehtář – Dehtáře 1.–6. 11.
 Informace o případných změnách výlovů:
 +420 387 789 411; www.rybarstvihluboka.cz

Blatenská ryba, spol. s r. o.

Rybník Podkostelní Putim – Putim 16. 10.
 Rybník Labuť – Myštice 25.–27. 10.
 Rybník Milava – Velká Turná 25.–27. 10.
 Rybník Topič zadní – Blatná 28. 10.
 Informace o případných změnách výlovů:
 +420 383 422 511;
 www.blatenskarýba.cz

A ještě jeden...

Rybník Podroužek – Netolice 17. 10.
 www.netolice.cz

GENERÁLNÍ PARTNER

ČESKÝ KAPR 2010

(5. ročník celostátní soutěže – sobota 4. 12.)
 Prestižní finále odborné soutěže profesionálů při přípravě nevšedních pokrmů z nejvýznamnějšího produktu jižních Čech. Letošním zadáním soutěže je „Úprava kapra v regionální kuchyni“. Akce je součástí projektu Czech Tourismu „Ochutnejte Českou republiku“. Soutěž je současně společenskou akcí, na kterou je srdečně zvána široká veřejnost. (www.hotelzvikov.cz)

PETRŮV ZDAR!

www.jiznicechy.cz

Jindřichův Hradec podzimní

Přijměte naše pozvání do města, které je atraktivní městskou památkovou zónou, do města nad Vajgarem. Vydejte se od nás do České Kanady. Přijďte v nejromantičtější období roku načerpat síly před nadcházející zimou.

Pěšky nebo na kole, poznejte místa známá, méně známá nebo dosud neobjevená. Město na 15. poledníku nabízí svým návštěvníkům prvotřídní turistický servis po celý rok. V nadcházejícím podzimu se můžete vydat pěšky i na kole městem nebo do jeho okolí za památkami, přírodou či jen za krásami podzimu. Můžete také využít nabídky městského aquaparku, který je moderním zařízením pro sport i rekreaci, splňujícím i ta nejpřísnější evropská kritéria. Najdete tu plavecký bazén, zařízení uzpůsobené pro invalidy, dětské bazény i bazény relaxační. Zaplavete si ve slané vodě, divoké řece nebo v protiproudu. K relaxaci vám poslouží tobogán, chrlič, vířivky nebo parní kabina. Odpo-

čívát můžete také ve finské, bylinkové nebo infra-sauně a hýčkat se nechte při masážích či kosmetice. Cena za první hodinu pro dospělého je 90 Kč. Více na www.sportrelaxjh.hy.cz.

doporučujeme...

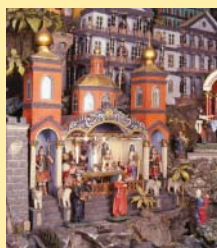
Muzeum Jindřichohradecka (www.mjh.cz)

do 30. 12. – Hajej, dadej, broučku malej (historické kočárky)

do 30. 12. – Ema Destinová – Známa a neznáma (výstava)

Krýzovy jesličky – stálá expozice největšího lidového mechanického betlému

9. 10. Přes kopec na Hradec (ukončení turistické sezony)

28. 10. Oslavy 92. výročí vzniku Československé republiky

26. 12. Vánoční koncert (v kapli sv. M. M.)

Přijďte si odpočinout do Jindřichova Hradce...

■ **Informační středisko města Jindřichův Hradec**
ul. Panská 136/I, 377 01 Jindřichův Hradec
tel. +420 384 363 546, e-mail: info@jh.cz
www.jh.cz

Strakonický hrad co bylo 100 let nepřístupno

Bývalý panský pivovar strakonického hradu vám byl 19. srpna zpřístupněn. Nejen že černá kuchyně na nádvoří pravidelně zavádí zvědavce při nočních prohlídkách až na středověký dvorek, ale od teď mohou návštěvníci pravidelně procházet také prostory bývalých hospodářských budov na I. hradním nádvoří. Slad zde již nevoní, ale odkryté trámové stropy a použité cihly s vypáleným osmihroutým maltézským křížem jsou němými svědky toho, co se zde mohlo kdysi odehrát. Sály U Kata, Maltézský i Rytířský by mohly vyprávět, neboť do roku 1925 byly v držení řádu maltézských rytířů.

akce

10. 9. – 21. 11. Historické kočárky a kolébky výstava ze sbírky Miloslavy Šormové (Muzeum středního Pootaví)

21. 9. – 30. 10. Strakonice budoucnosti

výstava soutěžních prací (Zámecká galerie)

22.–24.10. Domácnost paní mlynářky, ukázky ze života ve mlýně (Hoslovický mlýn)

28. 11. Slavnostní zahájení adventu (strakonický hrad)

3.–5. 12. Adventní trhy pod Rumpálem (strakonický hrad)

■ **Městské informační centrum**
Velké náměstí 2
386 21 Strakonice
tel.: +420 383 700 700
www.strakonice.eu

Vimperk v barvách podzimu

Máte chuť strávit na Vimperku svou podzimní dovolenou či prodloužený víkend? Milujete procházky po starých lesních cestách, které se pomalu oblékají do závoje z listů? A co vimperský zámek – zahalený do podzimních mlh a opředeny svými pověstmi? Neváhejte a přijďte. Jsme tu pro vás.

Turistické informační středisko Vimperk

Náměstí Svobody 42, 38501 Vimperk
tel.: +420 388 402 230
e-mail: infocentrum@mesto.vimperk.cz
www.info.vimperk.cz

JIHOČESKÝ KOMPAS

veletrh turistických zážitků a vizí III. ročník

JEDINÝ KOMPAS, KTERÝ UKAZUJE NA JIH

8. a 9. října do Metropolu v Českých Budějovicích

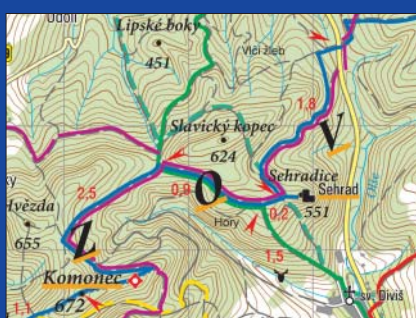
PŘIJĎTE SE
INSPIROVAT
POBAVIT
VYHRÁT

KARTOGRAFIE PRAHA

DO LÁZNÍ S NAŠIMI TURISTICKÝMI MAPAMI

Ve kterých lázních se nachází léčivý pramen Aloiska?

- Lázně Jeseník
- Mariánské Lázně
- Lázně Luhačovice

111 Slavkovský les
Mariánské Lázně
1 : 70 000
cykloturistická mapa

- kompletní síť značených cyklotras
- mřížování povrchu cyklotras
- profily vybraných cyklotras
- stoupání, nebezpečná místa
- průběh tras osvětlen v terénu
- turistická zranitelná místa
- produkt digitální kartografie

KARTOGRAFIE PRAHA

Cykloturistické a turistické mapy

63 KARTOGRAFIE PRAHA
Třeboňsko
horní Lužnice
1 : 50 000
Turistická mapa | Hiking Map | Wanderkarte

www.kartografie.cz 63

48 KARTOGRAFIE PRAHA
Jeseníky
Rychlebské hory
1 : 50 000
Turistická mapa | Hiking Map | Wanderkarte

www.kartografie.cz 48

Vaše odpovědi zasílejte do 15. října na adresu redakce nebo na info@kampecesku.cz. Tři autoři správných odpovědí od nás dostanou mapy vydavatelství Kartografie PRAHA, a. s.

Ivona Březinová Ať žijí rytíři!

Kniha vás přenese do trochu jiného středověku, než jaký znáte z učebnic dějepisu... Romantická láska totiž není jenom pro holky a bojovat nemusí jen kluci! Vydáte-li se vstříc drsnému životu našich předků, zažijete kromě bitevní vřavy a třeskotu zbraní při rytířských kláních také humorné příhody a romantickou lásku. Pět sourozenců brání rodnou tvrz proti dobovačným choutkám proradného Albrechta z Krvenos. Ten neváhá šířit lži, použít násilí ani spolčit se s loupežníky, aby získal panství Martina z Vamberka. Ve svých plánech ale s jedním nepočítal – se sousedovými dětmi.

Podaří se dětem a nepočetné osádce vyžrát na mnohem silnějšího nepřítele?

Pevná vazba s potahem, 208 stran, 16 stran fotografické přílohy, 269 Kč

? Jaká jsou seriálová jména šesti dětských hrdinů a jak zní celé jméno jejich nepřítele? Pro tři autory správných odpovědí má Edice ČT připraveny zajímavé publikace.

S námi máte výběr!

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop.

Stanislava Jarolímková: Co v průvodcích nebývá 1–4

Knihy z pera známé novinářky vám představí Prahu tak, jak ji v ostatních průvodcích najdete jen stěží. V prvním dílu autorka poutavým způsobem přibližuje život obyvatel od počátků Prahy až po 20. století a věnuje se tématům, která často zůstávají čtenářům skryta pod vrstvou místopisných hesel. Druhý díl vás seznámí s méně známými objekty, ve třetím dílu se dočtete o zajímavostech z historie jednotlivých částí Prahy. Ve čtvrtém dílu najdete, co jste dosud nevěděli o osobnostech, které v Praze pobývaly.

Dozvíte se v nich mnoho zajímavostí, třeba:

- jak to bylo v Praze s hygienou
- co bylo shazování poledne
- že pražské metro mohlo jezdit už v 19. století
- proč Pražané začali pěstovat pivoňky
- kde stával kostel, který neměl vlastní střechu
- kde jezdily na Letné kryté dřevěné schody a kde je můžete dodnes vidět
- kde se měl ženit Karel Hynek Mácha a proč ze svatby sešlo
- která pochoutka byla pro vznešené Pražany nejexotičtější
- proč Mikoláš Aleš říkal, že není pavouk
- kde začala výroba bonbonů pojmenovaných po Karlu Hašlerovi
- proč chodil Karel Hynek Mácha v jezdeckých botách a s bičikem

Co v průvodcích nebývá

Váz., ilustrováno, barevná fotografická příloha, 288 stran, 279 Kč

Co v průvodcích nebývá 2

Váz., ilustrováno, barevná fotografická příloha, 384 stran, 269 Kč

Co v průvodcích nebývá 3

Váz., ilustrováno, barevná fotografická příloha, 368 stran, 289 Kč

Co v průvodcích o Praze nebývá 4

Váz., ilustrováno, barevná fotografická příloha, 350 stran, 299 Kč

Námi doporučené knihy dostanete u většiny knihkupců nebo na www.motto.cz, případně si je můžete objednat na e-mailové adrese redakce@motto.cz.

Martin Janoška Křížem krázem po moravských horách pěšky i na kole

Příručka nejen pro turistické nadšence obsahuje třicet tipů na výlety a je tematicky rozdělena na tři části. První z nich mapuje Jeseníky, dále se dozvídáme o Beskydech a desítky tipů je z jihovýchodní Moravy. Naplánované jednodenní túry mají několik variant trasy, vždy ale vychází z výstupů na vrcholy moravských hor, z hřebenovek a tradičních turistických zastávek. Každá kapitola nabízí i malou mapu.

Kniha ve svém titulu slibuje i informace pro cyklisty, ale přináší jen stručná shrnutí o sjezdovosti, náročnosti a vhodnosti zmiňovaných terénů v závěru kapitol. Speciálně vtipované trasy od ní nečekejte. Poradí vám také, jaké kulturní a přírodní atrakce byste neměli minout.

Brož., barevná fotografická příloha, 128 str., 229 Kč

Námi doporučenou knihu dostanete u většiny knihkupců.

www.kampocesku.cz 15

Rodinný výlet stezkou zlatokop

Koho by nelákalo vydat se po stopách zlatokop, za romantikou do rulových skal v údolí Zlatého potoka. Takové místo na vás čeká nedaleko Karperských Hor ... smrem na Stach.

Vstupíte do přírodní rezervace o rozloze více jak 200 ha, v nadmořské výšce 640...870 m. A právě tudy vede naučná stezka Cestou zlatokop (cca 7,5 km), dostupná i s malými dětmi nebo na kole. Objevíte hned několik ústí do bývalých zlatých dolů včetně pozstatků těžby zlata ... seje. V roce 1961 byla v jedné ze dolů (Kristina) zřízena také seismická stanice, která zaznamenává několik tisíc zemětřesení ročně po celém světě. Prohlídka stanice je po domluvě možná.

Alois Rula

www.kampocesku.cz

Mapa zaznamenaných míst

Někdejší dol

Pohled do jedné z bývalých dolů

—dol Kristina

Prohlídka je fajn, jen je tu trochu zima

Muzeum v seismické stanici

Nákres mlýnu na kamen

ITEP 2010

21. - 23.10.2010

www.turisturaj.cz

- ITEP 2010
- Nadace Partnerství 73 km
 - Obec Strašice 30 km
 - Ústecký kraj 285 km
 - AGENTÚRA ILL 758 km
 - Brückenland 81 km
 - Bayern-Böhmen
 - Telecenter Regen 83 km
 - Město Louny 77 km
 - ČESKÉ DRÁHY 58 km
 - Pizeňský kraj 94 km
 - Město Příbram 24 km
 - ZČU Plzeň 3 km
 - Thomas Cook 853 km
 - Prestige Ház 355 km
 - Vysočina Tourism 66 km
 - BRATISLAVSKÝ SAMOSPR. KRAJ 510 km
 - Festspielstadt Wunsiedel 264 km
 - AMARE ČHAVE 86 km
 - o.s. Aktivios 423 km
 - Region Slovácko 390 km
 - Město Písek 58 km
 - ŠVIHOV STÁNKOV CHOTĚŠOV 31 km
 - 29 km
 - 18 km
 - Královehradecký kraj 155 km
 - Město Borovany 127 km
 - Muzeum techniky a řemesel, Koloveč 48 km
 - Pizeňský Prázdroj Úhlava, o.p.s. Město Zatec 2 km
 - 5 km
 - 59 km
 - Centrála cestovního ruchu jižní Morava 293 km
 - Město Klatovy 43 km
 - Město Plasy 39 km
 - Pragainfo.net 90 km
 - Lázně Libverda Slovensko-český klub 76 km
 - 206 km
 - Tourismuszentrum Oberpfälzer Wald 90 km

Investice do vaší budoucnosti.
Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.